

ACTA POLITOLOGICA

www.acpo.cz

INTERNETOVÝ RECENZOVANÝ ČASOPIS

2009 | Vol. 1 | No. 3 | ISSN 1803-8220

TEJKALOVÁ, Alice; LÁB, Filip. (2009). Konference Journalism Research in the Public Interest. *Acta Politologica*, Vol. 1, No. 3, s. 373-374. ISSN 1803-8220.

Tento článek podléhá autorským právům, kopírování a využívání jeho obsahu bez řádného odkazování na něj je považováno za plagiátorství a podléhá sankcím dle platné legislativy.

Internetový recenzovaný časopis vydává Univerzita Karlova v Praze,
Katedra politologie Institutu politologických studií Fakulty sociálních věd.

Acta Politologica | Katedra politologie | Institut politologických studií | Fakulta sociálních věd |

Univerzita Karlova v Praze | U Kříže 8 | 158 00 Praha 5 – Jinonice

www.acpo.cz | acpo@fsv.cuni.cz | +420 251 080 214

Konference *Journalism Research in the Public Interest*,

Winterthur 19. – 21. 11. 2009

Ve švýcarském Winterthuru na půdě Züricher Hochschule für Angewandte Wissenschaften probíhala od 19. do 21. listopadu 2009 mezinárodní konference nazvaná „*Journalism Research in the Public Interest*“. Více než sto vědců z celého světa řešilo řadu otázek týkajících se vztahu mezi komunikační vědou a novináři, mezi výzkumem žurnalistiky a přenosem jeho výsledků veřejnosti, ale také vztah mezi žurnalistikou a politikou.

Řada příspěvků se stavěla na stranu normativních tendencí, v masovém měřítku odstartovaných v roce 1956, kdy vyšla kniha *Čtyři teorie tisku*¹, která se pokusila nějakým způsobem rozdělit různé vztahy politiky a tisku v závislosti na politickém systému, a od té doby se pravidelně objevují tendence teorie vylepšovat, či se vůči nim zcela vymezovat. Stále se však hledá onen „ideální druh soužití“, ve kterém by média měla s politikou fungovat. Zdůrazňoval se zejména demokratizační potenciál médií (např. v příspěvku Adisy Busuladžičové ze Sarajevské univerzity *Free Media Going Rampant*) a role novinářů jako „hlídacích psů“ demokracie.

Díky příspěvku Nicolý Jonesové z jihoafrické University of KwaZulu-Natal (*Privacy versus the Public Interest: an investigation of media ethics in the Sunday Time's exposé of South African health minister Manto Tshabalala-Msimang*) a společnému výzkumu deseti španělských autorů pod vedením Susany Herrerové (*Media harassment of active politicians from the ethical perspective of Spanish journalists*) došlo také na diskusi o tom, kde jsou etické mantinely informování o politicích. Zda je jejich soukromí, eventuálně zdravotní stav, veřejným zájmem, nebo ne.

Nejvíce pozornosti vzbudila prezentace dílčích výsledků výzkumu Uweho Krügera z Universität Leipzig (*Manufacturing consent through integration? Personal networks of Germany's elite journalists with elites from politics and economy*) věnovaná vztahu významných německých novinářů a národních i globálních ekonomických a politických elit. Projekt je zakotven do kritické teorie médií, která předpokládá, že významná média nastolující agendu primárně reflektují problematiku akcentovanou společenskými elitami. Krüger se rozhodl ve svém výzkumu zmapovat, jak blízko k sobě mají zástupci vlivných německých médií, jako jsou např. deníky *Die Zeit*, *Süddeutsche Zeitung*, *Frankfurter*

¹ Siebert, F. S.; Peterson, T.; Schramm, W. (1956). *Four Theories of the Press*. Chicago: University of Illinois.

Allgemeine Zeitung nebo Bild-Zeitung a národní i globální političtí, ekonomičtí a vojenští vůdci. Tuto část výzkumu Krüger provedl formou analýzy sociální sítě, kdy z veřejných zdrojů dohledal a kvantifikoval místa a četnost setkávání novinářů s těmito lidmi. Grafické znázornění styčných bodů vyjadřovalo i potenciální intenzitu těchto setkávání. Výzkum prokázal, že významní novináři mají velmi těsné vazby k ostatním společenským elitám. Druhá fáze výzkumu má za cíl zjistit, jakým způsobem se tyto vztahy promítají do obsahů, které inkriminovaná média produkují.

Príspevek vyvolal bouřlivou odezvu a okamžitě rozdělil posluchače do dvou skupin. Jedna část považovala prezentaci a celý výzkum za vrchol winterthurské konference, druhá část zpochybňovala výstupy celého výzkumu. Hlavní, opakující se výtkou bylo konstatování, že pokud se novináři účastní nějakého setkání s elitami, není možné z této pouhé skutečnosti vyvozovat nějaký vztah. Tento argument Krüger vyvracel mimo jiné společnými skupinovými fotografiemi zástupců médií s nejvýznamnějšími účastníky konference. Vzápětí ukázal, že fotografie bývají v médiích zpravidla publikovány v manipulované podobě, kdy jsou z nich novináři odstraňováni. Podobnou problematikou jako Uwe Krüger se dlouhodobě zabývá např. internetový projekt Spinwatch (www.spinwatch.org), mapující lobbying a PR zaměřené na kontroverzní společensko-ekonomická témata jako je globální oteplování, válka proti terorismu nebo rozličné formy politické propagandy.

Alice Tejkalová² a Filip Láb³

² PhDr. Alice Tejkalová je odbornou asistentkou katedry žurnalistiky IKSŽ FSV UK v Praze. Kontakt: alice.tejkalova@volny.cz.

³ MgA. Filip Láb, Ph. D. je odborným asistentem na katedře žurnalistiky IKSŽ FSV UK v Praze. Kontakt: lab.filip@gmail.com.